

FØROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BROÐURSKAPUR

Nr. 49

Lýsingarprísir fyri mm: 12 oyru á
1. síðu, 10 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 20. desember 1947

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 2,00 + porto um fjórðingsárið

21 Árg.

Jólagrindin

Heri stóð undir skjöldrunum og hugdi út á fjörð. Tað hevði hann gjørt nú so leingi — men har var tað sama at hyggja eftir: stormgarðar, sum fóru fúkandi eftir sjónum, tung breið alda, sum kom seigliga og seinför inn-eflir, hækkaðist so hvørt sum hon nærkaðist, gjordist so til gráligt brim, sum breyt larmandi upp á landið. Og úti á tangunum og landoddunum var sama sjónin: ein langur brimryggur, sum velti seg inneftir og fór skúmandi líka upp í bakkan.

Ein kundi ikki hava nakrar glaðar tankar í hesum tíðum. Ringt vedur hvønn einasta dag. Heri skuldi standa fyri húsi, tí mamman var einkja; men í slíkum líkindum var ikki stuttligt at hava ábyrgd fyri mammu og tveimum systkin. Heystið, adventin — bestu fiskitíðir — vóru farnar fyri ongum, tí vedrið hevði verið so út av lagi, at bátur hevði ikki verið flotandi. Handilsvaran var at siga eingin heldur. Hitt heimadyrkada kornið hevði verið vánaligt, og av handilskorninum var næstan einki eftir. Hetta ringa vedrið hevði velt, at bátur hadani úr bygðini hevði ikki verið til handils í Havn, (har var einasti handilin í landinum) síðan einaserð seinast í augusti mánaði. Vóran var litil, og kornið var sera ringt, teir fingur við sær tá, og einki var frætt nú hadani, um skip var komið; men væntandi var, at ikki mundi fara og vera stórvægis, ið fekkst, um so viðraði, og far slapp frá landi.

Og so var onnur gremjan uppi í enn ringt vedur og matsorgir. Heri hevði gingið saman við gentu, Hilda; men til ilnar var komið teirra millum, og so var slitnað millum teirra og ikki í aftur komið. Litil og eingin mundi orsökina vera. Tey fóru at trætast eitt kvöldið um okkurt litilsvart og vóru skilduttan at verða samd aftur.

Hygg, hvar hon nú fór niðan eftir vegnum. Hon sá hann væl;

men hon legði ikki lag í at venda sær á og hyggja oman. Nei, konufólkaslagið var ivaleyst hevnisøkt, og ikki skuldi nógv til, áðrenn tað gjordist firtið... Hann timdi ikki at standa, hann fór inn.

»Tú gert teg vátan, at standa úti«, segði mamman. »Vedrið er tað sama... Eg skal fáa tær ein drekkamunn«. Hon kleiv sundur ein føroyskan drýl og klindi eitt sløg av smøri upp á, og so gav hon honum ein kopp av mjólkavatni aftur við.

Mamman bant. Tað var tað, ið gjordist. Heri plægdi at karda og spinna viðhvørt, men hann leiddist av hesum innisittarbeiðinum — tað var ikki verk fyri menn, men tað var tó tað, ið seljast skuldi, og vórus fáast afturfyri. Tað var eisini ofta troyttandi at hoyra mammuna gremja seg. Nú tosaði hon aftur, meðan hann drakk.

»Ja, einki sæst til, at ein góður dagur kemur aftur. Ikki slappst á flot heldur og ikki til Havnar. Nú er litlið eftir í korn-tunnuni á loftinum«, helt hon og ringlaði við stökkunum. »Hevði so Harrin sent okkum eina grind nú til jóla. Tað hevði verið forkunnugt. Eingin kom í heyst, og nú man fara og tómast hjá fleiri«.

Hann svaraði ikki. Hann

hugt at eldinum á grúgvuni, sum skygdi og rann og spældi uppeftir bróstinum hinumegin. Tey hövdu viðhvørt sitið inni og hildið skýming, tá ið mamman og systkini vóru úti — og mólu á kvørnini í grannahúsinum. Tey plægdu at kvøða saman. Tað var so stuttligt og hugnaligt at kvøða inni, meðan skýmt var og eldurin logaði. Tá var tað sum alt úr kvæðunum gekk livandi við loganum á bróstinum har yviri. — Men tað var eisini argandi at hugsa um hesar góðu lótur. Tí nú var tað so langt síðan, at hon hevði verið inni hjá teimum, at hon mundi ivaleyst ikki siggjast aftur nakrantíð.

Dagin fyri litlajólaaftan runnu menn og róptu grindabøð. Heri stóð beint við vindeygad, tá ið hann sá teir fara úteftir, og hann var skjótur at loypa út. Hvar ið grindin var? Jú hon var í grannabygðini. Vedrið var ikki gott, vindurin var nógvur; men ikki varð tosað um tað. Allir fóru at gera seg til.

»Harrin gevi, at hon leggur beinini, og at ikki nakar skaði hendir«, bað mamman, tá ið Heri kom innastur og fór at taka hvalvákn av bitanum og skræða tog og ein krók út úr einari tómari koyggju í roykstovuni.

Somu bøn bóðu nógv — helst tey gomlu. Tað hevði verið ein sonn Guds gáva og jólafongur við lit, um grindin skuldi doyð. Tá kundu tey tómu kórini fylst aftur, feskmatur fingist istaðin

árina í homlubandið. Hon stóð hattleys niðast á sjóarklettinum. Hann helt, hon hugdi móti sær; men tað kundi vera, at hann mistók seg.

Ihvussu so var, vóru ongar stundir at hugsa um slíkt fjas... Grindaróður... Teir lögdu allar árarar hart í tí bordinum, hann sat, og báturin snaradi sum ein kvørn frá lendingini og fór sum ein órvur úteftir aftan á hinar. Konufólkin á landi kveptu seg saman, tí glaðurnar komu stórar úteftir og fjaldur bátunum. Men teir komu undanaftur, og tey stóðu og eygleiddu teir, til teir hvurvu úti fyri nesinum...

Grindaflokkurin fór kavandi inneftir undan kóstunum frá bátunum. Hon var spök. Alt gekk til vildar.

Fólkið stóð inni á landi. Teir gomlu hövdu fingið sær grindaknivarnar fram og hövdu givið seg oman í flóðina við knivnum í högru og krókinum í vinstru hond. Óvitarnir vóðu longu. Teir kendu, sum leikurin longu var byrjaður, og blóð var komið í.

Konufólkin stóðu enn uppi á bakkanum, burturfrá. Tey vóru ikki rættliga álvulig. Tey skjálvtadu, og tey hugdu at gláðunum, sum fýstu út av sandinum, og teimum hvitbroddaðu aldunum, ið frýstu, tá ið tær brutu niðan á sandin. Tær gomlu konurnar sluppu sær eisini út fyri dyr. Einki var undir taki. Tær stóðu við samanlögðum hondum og bóðu, at alt skuldi ganga væl og grindin doyggja. Kirkjuverjarin rann at lata kirkjudyrrar upp, hann legði stóran stein fyri tær, so tær ikki skuldu fara aftur. Tú sást altarið standa so litlið langt inni móti skjöldrunum, ein litil ljósripa kom henda dimma dagin inn gjøgnum ein rútt og skygdi beint á krossmyndina á altarinum. — Alt var nú gjørt, sum menniskjan kann gera. Nú biðaði hon bert eftir, at hin almáttugi gevarin var miskunnssamur og læt fongin av havinum koma upp á land, —

Öll líkindi sýndu eisini at vera góð fyri, at hon skuldi leggja beinini har inni á lónni. Teir gomlu hugsaðu — men taladu ikki — at hon hevði feigdarlagið. Hon grindaði. Mól aftur

Føroya Sosial Demokatur

ynskir lesarum og lýsingarfólki sínum
eini góð gleðiliga jól

hevði hugsað so nógv nú sjálvur um vedur, fisk, grind og at sleppa til Havnar, at hann gjordist beinanvegin argur at hoyra onnur nevna tað. Hann vildi hugsa um okkurt annað. Hildu... Hann vildi draga fram fyri seg, at hon kom inn nú í skýmingini, og at tey kundu sitið her í roykstovuni bæði tvey eini. Teska saman og

fyri turt og saltad, sum nú í vikur hevði verið ligið á. Eingin tordi enn at farið og reinskað eitt ilat, tí soleiðis at loypa framav kundi spilla fongin, men mangur hugsaði um tað.

Um eitt litlið bil var at siggja bátarnar fara skúmandi úteftir. Heri sat á lærbekki á teirra stóra báti. Hann sá beint í andlitlið á Hildu, í tí hann kórði